

MEGHÍVÓ

A Szegedi Tudományegyetem, a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár, a Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség, a Szeged-Csanádi Egyházmegye és a Gál Ferenc Egyetem tisztelettel és szeretettel meghívja a

TRIANON ÉS A MAGYAR FELSŐOKTATÁS VII.

egyetemtörténeti konferenciájára.

Időpont: 2023. december 7-8.

Helyszín: Szegedi Tudományegyetem központi épülete (6720 Szeged, Dugonics tér 13.), díszterem, földszint 5. és II. emelet 229. sz. terem

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

GÁL FERENC
EGYETEM

PROGRAM

2023. december 7.

Szegedi Tudományegyetem központi épülete, díszterem

Köszöntők

10.00 – 10.20

Rovó László (rektor, SZTE)

Szakály Sándor (főigazgató, VERITAS)

Vajda Tamás (elnök, MFLSZ)

Plenáris előadások

Elnök: Pál József (SZTE Egyetemtörténeti Bizottság elnöke)

10.20 – 10.45 **Ujváry Gábor** (intézetvezető, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár): *Trianon és a magyar egyetempolitika*

10.45 – 11.10 **Fizel Natasa** (intézetvezető főiskolai docens, SZTE JGYPK): *150 éve a pedagógusképzésért. Polgári iskolai tanárképzés a Horthy korszakban*

11.10 – 11.35 **Horváth Gábor** (tanszékvezető főiskolai tanár, Gál Ferenc Egyetem): *Glattfelder Gyula felsőoktatásban szerzett tapasztalatai, tervei, tevékenysége 1923-ig*

11.35 – 11.50 Kávészünet

11.50 – 12.15 **Toth Szilárd** (tanszékvezető egyetemi docens, BBTE): *A Kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem utolsó tanéve (1918/19) és az egyetem román átvétel*

12.15 – 12.40 **Vajda Tamás** (levéltárigazgató, SZTE levéltára):

1919–1921 közötti szervezőmunka a kolozsvári egyetem ideiglenes elhelyezése érdekében

12.40 – 13.05 **Biró István** (PhD hallgató, BBTE): *Egy magyar egyetem megalapítására tett kezdeményezés története, avagy a kolozsvári felekezeti egyetem 1920–1921-ben*

13.05 – 13.30 **Kérdések, hozzászólások, vita**

13.30 – 14.45 **Ebédészünet**

SZEKCIÓELŐADÁSOK

I. szekció

Szegedi Tudományegyetem központi épülete, földszint 5. sz. terem

Elnök: Vajda Tamás (levéltárigazgató, SZTE levéltára)

14.45 – 15.10 **Gausz Ildikó** (történész-főlevéltáros, SZTE Levéltára): *A strasbourgi egyetem 1918. évi német-francia hatalomátvételének folyamata mint lehetséges párhuzam*

15.10 – 15.35 **Tóth István** (történész-muzeológus, Móra Ferenc Múzeum): *Mozgalom egy főiskoláért. A szegedi Balkán Akadémia története*

15.35 – 16.00 **Zeman Ferenc** (történész-levéltáros, MNL Csongrád-Csanád Vármegyei Levéltára): *Menyhárház Gáspár, a Kolozsvárról menekült egyetem első szegedi rektora*

16.00 – 16.25 **Kiss-Pető Apor** (hallgató, SZTE BTK): *Glattfelder Gyula keresztényszociális tevékenysége alulnézetből. Az 1923–1930 közötti újszegedi Szent Imre Kollégium lakóinak társadalmi háttere*

16.25 – 16.40 Kérdések, hozzászólások, vita

II. szekció

Szegedi Tudományegyetem központi épülete, II. emelet 229. sz. terem

Elnök: Ujváry Gábor (intézetvezető, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár)

14.45 – 15.10 **Tóth Marcell** (történész-levéltáros, MNL Csongrád-Csanád Vármegyei Levéltára): *A numerus clausus a szegedi sajtóban*

15.10 – 15.35 **Hollósi Gábor** (tudományos főmunkatárs, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár): *A numerus clausus módosítása 1940-ben*

15.35 – 16.00 **Király Sándor** (történész, Debreceni Egyetem, Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központja): *A debreceni Református Hittudományi Kar (1914–1948) hallgatói bázisa. A teológiai hallgatók társadalmi összetétele, támogatásai és a hallgatói anyagönyvek vizsgálatából levonható következtetések*

16.00 – 16.25 Ligeti Dávid tudományos főmunkatárs, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár): *Női hallgatók arányszámainak változásai a Műegyetem hallgatói törzskönyvei tükrében (1919–1948)*

16.25 – 16.40 **Kérdések, hozzászólások, vita**

18.00 órától előadás a Szegedi Dóm Látogatóközpontban (6720 Szeged, Dóm tér 16.) a Püspökség Szegedre való áthelyezésének 100. évfordulója alkalmából

Köszöntő: **Dux László** (rektor, Gál Ferenc Egyetem)

Előadó: **Tóth Krisztina** (levéltári delegátus, Vatikáni Magyar Levéltári Kirendeltség):

Glattfelder Gyula kiutasítása Romániából és a csanádi egyházmegye székhelyének áthelyezéséhez vezető út (1923–1931)

Fogadás

2023. december 8.

III. szekció

Szegedi Tudományegyetem központi épülete, földszint 5. sz. terem

Elnök: Horváth Gábor (tanszékvezető főiskolai tanár, Gál Ferenc Egyetem)

10.00 – 10.25 **Máté Zsuzsanna** (főiskolai tanár, SZTE JGYPK):

Sík Sándor szegedi szépirói és irodalomtörténeti munkássága (1930–1945)

10.25 – 10.50 **Miklós Péter** (egyetemi adjunktus, SZTE JGYPK):

Sík Sándor és Trianon

10.50 – 11.15 **Nóvik Attila** (egyetemi docens, SZTE JGYPK):

Női hallgatók és oktatók a szegedi egyetemen (1921–1940)

11.15 – 11.40 **Tasiné Csúcs Ildikó** (történész-könyvtáros, SZTE Klebelsberg Könyvtár):

„Mi egy törzsnek vagyunk a két hajtása”. Szent-Györgyi Albert, a m.kir. Horthy Miklós Tudományegyetem első rektora (1940/41)

11.40 – 12.05 **Orosz László** (tudományos főmunkatárs, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár):

Adalékok a németajkú egyetemisták Suevia egyesületének pécsi fiókszervezetéhez (1926) Szent Imre Kollégium lakóinak társadalmi háttere

12.05 – 12.30 **Kérdések, hozzászólások, vita**

IV. szekció

Szegedi Tudományegyetem, központi épület, II. emelet 229. sz. terem

Elnök: Fizel Natasa (intézetvezető főiskolai docens, SZTE JGYPK)

10.00 – 10.25 **Szabó Katalin** (főmuzeológus, MNM Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Adattár): *A budapesti orvosi kar a trianoni békediktátum utáni években*

10.25 – 10.50 **Molnár László** (levéltárigazgató, Semmelweis Egyetem Levéltára): *A budapesti Mensa Medica*

10.50 – 11.15 **Seres Attila** (tudományos főmunkatárs, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár): *Egy muszlim diák a magyar felsőoktatás rendszerében. Tagán Galimdzán egyetemi tanulmányai 1922–1928*

11.15 – 11.40 **Joó András** (tudományos főmunkatárs, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár): *A magyar egyetemi reform lehetőségei és lényeges kérdései nemzetközi kontextusban, különös tekintettel Kornis Gyula és Magyary Zoltán tapasztalataira, javaslataira*

11.40 – 12.05 **Varga Tamás** (Managing Director, Egersee Consulting Kft.): *Az amerikai és a magyar felsőoktatási rendszer összehasonlítása*

12.05 – 12.30 **Kérdések, hozzászólások, vita**